प्रदेश सभा

सुदूरपश्चिम प्रदेश

२०७५/ १० /०४

तेस्रो अधिवेशन

(पहिलो बैठक)

बाचन पत्र (रिडिङ्ग पेपर)

१. माननीय सदस्यहरू,

यस सभाको तेस्रो अधिवेशनको पहिलो बैठकको कार्वाही प्रारम्भ हुन्छ ।

२. माननीय सदस्यहरू,

तेस्रो अधिवेशनको पहिलो बैठकमा सम्पूर्ण माननीय सदस्यहरू लाई हार्दिक स्वागत गर्द छु । यो अधिवेशन उपलब्धी मुलक रहोस भनी शुभेक्षा व्यक्त गर्दछु । माननीय सदस्यहरुले अझै मर्यादित तथा अनुशासित भई सक्रियरुपमा सहभागी हुदैं बैठक सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने छ भन्ने अपेक्षा राखेको छु ।

३. माननीय सदस्यहरु,

संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र प्राप्तीका लागि संघर्ष गर्दै आफ्नो प्राणको आहुती दिने ज्ञात अज्ञात सहिदहरू प्रति सम्मान प्रकट गर्दै आ-आफ्नो स्थानबाट उठेर १ (एक) मिनेट मौनधारण गर्न सम्पूर्ण माननीय सदस्यहरूलाई आग्रह गर्दछु ।

माननीय सदस्यहरू, आ-आफ्नो ठाउँबाट उठेर एक मिनेटको मौनधारण गरौं ।

(मौनधारण गरिसके पछि)

४. माननीय सदस्यहरू,
सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट मिति२०७५।१०।०२ च.नं. ९९ को पत्र प्राप्त हुन आएको छ । अब, म उक्त पत्र पढेर सुनाउछु ।

विषयः प्रदेश सभाको तस्रो अधिवेशन आह्वान गरिएको ।

माननीय सभामुखज्यू,
प्रदेश सभा, सुदूरपश्चिम प्रदेश,
धनगढी, नेपाल ।

नेपालको संविधानको धारा १८३ को उपधारा (१) बमोजिम सुदूरपश्चिम प्रदेशकोप्रदेश सभाको तेस्रो अधिवेशन सम्वत् २०७५ साल माघ ४ गते शुक्रबार दिनको १४:०० बजे बस्ने गरी आव्हान गरेको छु ।

मोहनराज मल्ल
प्रदेश प्रमुख

(पत्र पढेर सुनाईसकेपछि)

५. मा० सदस्यहरू,

तेस्रो अधिवेशनको पहिलो बैठक भएकोले शुभकामना आदान प्रदान प्रयोजनका लागि प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने प्रत्येक राजनैतिक दलहरूबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी केही माननीय सदस्यहरूलाई बोल्ने अवसर प्रदान गर्न सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश सभा नियमावली, २०७४ को नियम ५७ बमोजिम विशेष समय निर्धारण गरेको छु । सर्वप्रथम माननीयभरत बहादुर खड्कालाई समय दिन्छु ।समयय १० मिनेट

माननीय भरत बहादुर खड्का :- सभामुख महोदय, यो तेस्रो अधिवेसन को हामी आज प्रारम्भमा छौ । हामिले २ वोटा अधिवेसनको समाप्ति पछी तेस्रोमा हामी प्रवेस गरेका छौ । सभामुख ज्यु को अनुमति लिएर म सवै माननीय सदस्य ज्यु र सम्पुर्ण प्रदेशवासी हरुलाइ हार्दिक सुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छु । नेपालमा परिवर्तन भैसकेपछी अव जनता हरुले घरदैलोमा सरकार खोजेका हुन ।अवका दिन सुखका दिन हुन भन्ने खजोका हुन । गरिविको रेखा मुनिवाट मुक्ती पाउन खोजेकाहुन । सान्ति सुरक्षा जस्ता कुराहरु वाट सुशासन तर्फ जान खोजेका हुन । तर सुभकामना आदान प्रदान गर्ने क्रममा पनि हामिलाइ केलागेको छ भन्दा संसदको प्रभावकारिता पनि खोजेका हुन । प्रदेश सरकारको पनि प्रभाव कारीता खोजेका हुन । तर प्रदेश सरकारको प्रभावकारी अत्यन्त न्युन जस्तो देखियो । ०.८ प्रतिसत पुजिगत तर्फ दुइवटा वजेट हामीले ल्याइ सकेका छौ । ०.८ भन्दा मजस्ताको र सुदूर पश्चिम वासी एउटा स्वाभीमानी नागरिक को सिर झुक्छ । जो प्रदेश सरकारको अवस्था याहाँवाट वुझिन्छ । मलाइ जहाँसम्म लाग्छ । प्रतिपक्षका हिसाफले हामीले याहाँको आर्थिक सम्वृधि र विकासका कुरामा कुनठाँउमा सहकार्य गर्नु पर्दछ र कसरी सहयोग गर्नुपर्छ । यो हाम्रो प्रतिवद्धता छ । हामी त्यो व्यवहारले देखाँउछौ । हामीले भनेकापनि छौ । गरेका पनिछौ । अव सान्ती सुरक्षाको कुरा गर्नेहो भने अत्यन्त खस्केको अवस्थाछ । निर्मलाको वलत्कार पछि भएको हत्या देखी लिएर त्यस्ता धेरै घटनाहरु भए अहिले पनि सीर निहुरेकै छ । जस्मा जस्टीस हुनसकेन अव यस्तै सुदूर पश्चिम विश्व विद्यालयको अवस्था एउंटा मात्र विस्व विद्ययालय थियो । सुदूरपश्चिममा त्याहाँको अवस्था पनि खरावछ । त्यस्तै गरेर एउटा कुरा केहो भन्दाखेरि योजनाको कुरागर्दा खेरिमा पनी आज कुनठाउवाट अख्तियारी दिने कस्लेदिने कस्ले इम्प्लीमेनट दिने भन्नेकुरा ६ महिना भै सकेकोछ । यो वजेट आएको त्यसकोपनि टुङ्गोलागेको अवस्ता छैन । यो वजेट पनि फ्रिज जानसक्ने सम्भावना हरु वडेकोछ । हामीले धेरै आइडिया हरु दियौ । न सरकारले आफ्नो कुरालाइ राख्न सक्यो । न दिएकोकुरा सुन्नसक्यो । त्यतिमात्रहोइन म मुख्य मन्त्री लगाायत सरकारका वरिष्ट मन्त्रीहरु संग योजना सृजना कसले गर्ने? त्यस्का केही झ्यालुहरु छन भनेर पटक पटक भन्दा खेरी योजना हरु अराजक ढंगले अहिले वाडिएका छन । तिनको भविस्य के हुन्छ आज योजना हरु वेचिए भन्ने कुरा व्यापक छ । त्यति मात्रै होइन साधारण वेक्ति हरुले मइले योजना हाले माननीय हरुको केही हैसियत छैन । भन्नेपनि सुनाइएको छ । योजना वेचिएको भन्ने सुनइएको छ । त्यो माननीय हरुपनि मुछीएका छन । त्यसैले गर्दा ती योजना हरुको भविस्य केहुन्छ ? सस्थागत ढंगलेजाउँ गाउँपालिका नगरपालिका र सानसदहरु वाट योजना हरु सृजना गर्नेगरौ त्यसको एकाउन्टलिटि पनि तिनी हरुलाइ दिउँ हामीले वारम्वार भनिरहेकाछौ ।

सानसद हरुलाइ तपाइहरुले सम्मानत गर्न सक्नु भएन । अपमान गर्ने अधिकार पनि छैन । आज जहाँ सम्म याहाँको प्रभावकारीताको कुराछ । सदनको सरकारको विजनेसको भरमा सरकारको एजेन्डाको भरमा मात्र संसद प्रभावकारी हुन सक्छ । सरकारको त्यो विज्नेस र एजेन्टा नभइकन सरकार आफै प्रभावकारी हुन सक्दैन । संसदमा कुनैसमस्या छैन । प्रतिपक्षवाट सवै सांसद साथी हरु सवै सांसद माननीय ज्युहरु यो प्रदेशको आरर्थीक विकास सान्ती सुरक्षा सुसानका लागी हामी एकजुट छौ र संसदलाइ त्यो सहयोग गर्न तयारछौ । तर सरकार किमकृतव्य मुडको अवस्थामा छ र सरकारमा वसेका मित्रहरु लाइ अप्ठेरो लाग्ला यो भरतखड्काको भनाइ होइन प्रतिपक्षको भनाइ होइन । सुदूरपिश्चमका नागरिक को भनाइ हो र सरकारले गति लिन नसक्नुका कारण केहुन र आर्को कुरा मलाइ के लाग्छ भन्दाखेरि यो अराजकता ज्यादै वड्यो । मुख्य मन्त्रीका सचिवले पत्रकारहरुको क्यामेरा खोसिदिने सुचनाको हक पाउने अधिकार संविधानमा व्यवस्था छ र एउटा राष्ट्रको चौथो अंगका व्यक्ति हरुलाइ यो अपमान गर्न पाइदैन । यो निन्दनिय कुरा भएको छ । एउटा रुल एन्ड रेगुलेसन कायम राख्ने ठाउँमा मान्छे हरुको यो हर्कद हुनु हुदैन । त्यसैले यसमा पनि हाम्रो घोर आपत्तीछ । जहाँसम्म टेक्सका कुराहरु मैले यहि वोलेको थिए र ट्याक्स सहि ढंगले लगाउनु होस ट्याक्स वढी लगाउनु हुदैन । ट्कस चाहिन्छ । लगाउनु पर्छ । तर ठिक ढंगको ट्क्स को व्यवस्थापन सरकारले र्गनुपर्छ । भनेर हामीले भनेका थियौ । जहासम्म यो प्रदेशलाइ संघको नेत्रीतत्वले पनि प्रदेशको अंगसुचिमा भएका अधिकार दिन चाहेन र प्रदेश सरकारका पनि यहिभुमिका रह्यो भने प्रदेश प्रतिको वित्रीष्णा वड्दै गएकोछ । यो मोडल असफल हुन सक्छ । त्यसैले हामी लाइ चिन्ताछ । म सरकारका मुख्य मन्त्री देखी लिएर लिडर हरुलाइ के भन्नचाहन्छु भने जुन अनुसुचिमा प्रदेशलाइ राखेको छ । जुन अधिकार दिएकोछ । त्यो वैधानिक रुपमा दिनुपर्छ र यसको क्रियासिलता वडाउनु पर्छ । त्यो आट सरकारका मुख्यमन्त्री र याँहाको सरकारले गरोस पर्तिपक्ष तपाइहरुका साथमाछ । यो अधिकारका लागि लडाइ लड्न प्रतिपक्ष तपाइ हरुलाइ साथ दिन्छ । कि प्रदेश सरकार पनि हाम्रो प्रदेशमा छ । भन्नेखालको अनुभुति दिलाउँ अवत यो तलव भत्ता खान पनि लाजलागि सकेकोछ । केकालागि सानसद हुनु ? केको लागी सरकारमा जाने ? जनताकालागी हामीले के गर्‍यौ ? त्यो समिक्षार विस्लेसण गर्नुहोस र प्रतिपक्ष वाट याँहा कुनै व्यवधान पनि छैन । त्यसैले यो डल्लो वजेटको वारेमा धरैचोटी कुरा भयो । अप्रजातान्त्रीक कुरा नगर्नुहोस । विधिको साशनमा अगाढी वड हामीले मुख्यमन्त्री ज्यु को कार्यालयमा वसेर जेन्टिलमेन कुरा गर्यो । यसरि तपाइ नजानुहोस । यो राम्रो होइन । यो विधि र पद्यति भन्दा वाहिर छ । त्यसैलेगर्दा खेरी यसलाइ सहिढंगले जाओस । सहि सदुपयोग गरोस । जसले जनताले न्यायोचित तरिकाले यसकोसेवा पाउन उहा याहाँ मुख्यमन्त्री ज्यु पनि यहि हुनुहुन्छ । यो डल्लो वजेट तपाइहरुको सामुन्नेमा न्यायोचित तरिकाले यसको व्यवस्थापन गर्छु । भनेर उहाले वोलेको कुरा रेकर्डछ । तर आज डल्लोवजेट काहाँ गयो कसरि खर्चभयो ? त्यसको लेखा जोखा चाहिएकोछ । संसदमा लेखाजोखा दिनुपर्छ । र लिनुपर्ने ठाउमापनि लेखाजोखा लिइन्छ । त्यो लिइन्छ । लिइन्छ । त्यसैले कसैलाइ जनताले तिरेको ट्याक्स कसैको मनोमानी ढंगले खर्च गर्नपाउने अधिकार न प्रधामन्त्रीलाइ छ । न मुख्यमन्त्रीलाइ छ । त्यसका विधिछन । पद्धतिछन त्यसको निर्माण गर्नेकाम स्वयम सरकारवाट उलङ्घन भएकोछ । यो घोर आपत्तीकोकुरा छ । त्यसैले हामिभन्न चाहन्छौ

कि प्रदेशमा सरकारको अवस्था योछ ०.८मुखले भासणगरेर हुदैन भिजन रविलपावर र इमानदारिता भयो भने धेरैकुरा गर्न सकिन्छ होइनभने खरवौ रुपैया हातमालिएरपनि केहि हुदैन ।यहितालले सरकार जानेहोभने तपाइ ५ वर्ष सम्म मुद्धतिमा राखिदिनुहोस त्यो पैशा दुइवटा वजेट खर्च भएको छैन । कहावाट अख्तियारीदिने कुननिकायले इम्प्लिमेन्ट गर्ने आज भ्रस्टाचार त्यत्तीकै वढेकोछ । वलत्कारकाघटना त्यत्तीकै छन । महङ्गाइ त्यत्तीकैछ । साधारण गरिव जनताले थेग्नैगाह्रेछ । काहि नियमनन् छैन त्यसैले गर्दाखेरी यसरी सरकार चल्दैन ।परिवर्तन पछि जनताले घरआगनमा हामिसंग सरकार छ भन्ने खालको अनुभुती खोजेका हुन । आज हामिले जनतालाइ सम्मान सम्म गरेनै । यो पच्चीश लाख मानिस वसोवास गरेका मात्रै ठाँउ हो । सुदूरपश्चिम । विहारमा सोह्र करोड,सत्र करोड छ । उत्तर प्रदेशमा त्यत्रो जनसंख्या को व्यवस्था गरेका छन । पच्चिस लाख जनसंख्या भएको धेरै सम्भावना भएको प्रदेशलाइ साच्चिकै धेरै पाँच/दश वर्षमा धेरै कुरा गर्न सकिन्छ । त्यसैले म खहिलेपनी प्रतिवद्धता जाहेर गर्न चाहान्छु । योमोडल लाइ सफल वानउनुको विकल्प छैन । सरकारलाइ यो प्रदेशको आर्थीक उन्नती र विकासकालागी र याहाँका लागि प्रतिपक्षले कुनठाँउमा कस्तो खालको सहयो गर्नुपर्छ । हृदयदेखी हामी व्यवाहारमा सहयोग गर्न तयारछौ । तपाइहरु यो तरिकाले नचल्नुहोस । आज हामी सवैको शिर निहुरेको छ । सरकार गति लियोस मेरो सुभकामना छ । म पर्तीपक्ष दलको तर्फवाट हरकुरामा सहयोग गर्न हामी तयार छौ । धन्यावाद ।

मा० विरमान चौधरीज्यु:-माननीय सभामुख महोदय हिउदेअधिवेसन हाम्रो प्रदेशको तेस्रो अधिवेसन मा आज पहिलो दिन मलाइ लाग्दछ । हामी ३ महिना पछि हामी ले हिउदे अधिवेसनको आहवान गरेका छौ र विगत लामो समय देखी हाम्रो देश एउटा समस्यामा फसेको थियो । त्यो भनेको हामी विगत देखि अहिलेसम्म अहिलेपनि एउटा वोध भइराखेको छ । की हाम्रो राज्य हाम्रो देश हामी संघियतामा जानेकि नजाने उलटो दिसातिर वहस हुन खोज्दैछ । विभिन्न ठाँउको हाउसमा मैलेदेखे न्युजहरुपनि सुनिराखेको छु । किनकी संघिय संरचना रहन्छकि रहन्न भन्नेवाट संघियताको कार्यानयनको प्रश्न उठाउन खोजिएको छ । त्यसले हामी कतातिर जादैछौ । माननीय सभामुख महोदय म एउटा विनम्र अनुरोध गर्न चाहान्छु । एउटा स्मरण गराउन चाहान्छु । हामीले धेरै वलिदानवाट संघियता ल्याएका छौ । धेरै वलिदानवाट हामीले स्थानीय तहदेखी लिएर संघीय सरकारको परिकल्पना गरेकाछौ । र जस्ले गर्दा नेपाली जनताले त्यती वलिदानवाट गरेका कुरालाइ हामीले सामान्य ठानेका छौ र हामीले सहजै तरिकाले के हुन्छ ? भनेर पहिचान गर्दै छौ । यसको अर्थकेहो ? भने हामी इमान्दारि पुर्वक तरिकाले संघियता कार्यानयन गर्ने पक्षमा छौकि ? छैनौ । भन्नेकुरा हामी अफैमा कतिपय दलमा हामी देखिराखेका छौ । कसले वाचकचिन्ह खडा गर्छ ? त्यस्ले हामी योवाट अगाढी वड्न सक्छै कि ? सक्दैनौ । अनि हामी कुरा गर्दैछौ संघियताको एकचोटी अध्ययन हामी ले गर्न जरुरिछ । कुनदेशमा कसरी संघियता कार्यानयन भयो र हामी ले जादुको छडिजस्तै हामी ले मानेका छौ । हामी देशको टोटल संरचनामा हामी राजनितिक संरचनामा मात्र होइन । प्रशासनिक देखी हरेक संरचनामा हामी नयाँ प्रक्रियामा हामी जादै छौ । त्यो प्रक्रियालाइ हामी किन अवलम्वन गर्न तयार छैनौ ? मलाइ लाग्छ । हामी ले दोस प्रत्यारोपण गरिराखेका छौ । यो दोस प्रत्योरोपण गर्ने वेला होइन । संविधान कार्यानयन गर्ने सिलसिलामा अहिले हामी ले एकले आर्कोलाइ आक्षेप लगाउने विषय तिर किन जान्छौ । कि हामी आफै प्रगतिसिलतिर अथवा अगाढी वड्नकालागी आफैत वाधक छैनौ भन्ने प्रश्न

राजनितिक पाटिहरुमा अहिले स्थापना वाल्याकालमा रहेको सिसु गणतन्त्रलाइ कसैले निमोट्ने पर्यासत गरिराखेका छैनौ । प्रश्न धेरै जव्वर तरिकाले उठिराका छन | गहिरोवाट उठि रहेकाछन तर मलाइलाग्दैन । त्यता पट्टी गएर जनताले साथ देलान जनताले अहिले पनि हामी लाइ के निर्देश गरि राखेको छ भने तिमी हरुले जुन व्यवस्थाको परिकल्पना गरेकाछौ त्यसको सुस्म अध्ययन गरेर अगाढी वड । भनेर निर्देस गरिराखेको वेलामा हामी फेरिपनि पछाडिको वहसहरु सुरुगर्ने कोसिस गर्दैछौ । यो वहसले हामी गन्तव्यमा पुग्दैनौ । मलाइ लाग्दछ । त्यसैले गर्दा यो गन्तव्यमा पुग्ने वहसको लागि याहाँ वहसको सुरुवात गरौ । हुन्छ सरकार संचालन गर्नेक्रममा हाउस संचालनका थुप्रै वेलामा मान्छे के कम्जोरिविहिन मान्छे हुन सक्दछ । हुनसक्दैन जस्तो लाग्दछ । मलाइ त्यसले गर्दाखेरि यो कुरालाइ हामी किन मनन् गर्न सक्दैनौ ? हामी अहिले थुप्रैकुरो उठाइ राखेका छौ । कानुनका कुरा हरु उठाइ राखेकाछौ । नियमका कुरा उठाइ राखेका छौ । तर हामी आफै त्यो नियम पालना गर्न हामी तयार छौ । कि छैनौ ? त्यसैले गर्दा खेरि पहिलो कुरा हामी अफैमा आफैलाइ हेर्न जरुरि हुन्छ । यदि हामी ले हेर्न सकेनौ भने मलाइ लाग्छ आफूले हेर्न सकिएन भने हामी लाइ संसारले गलत देख्न खोज्छ । हामि आफै सही हुनुपर्छ पहिले त्यसैले गर्दाखेरी जुन अहिले गणतन्त्र स्थपना भएकोछ धेरैवलिदानवाट आएकोछ भनेर मैले जोड्दिन मैले दोह्रएर भनेअघि र अहिलेफेरि जसरी स्थानीय तहमा संरचनाहरु अपुगको कुराहरुछ । प्रदेश त झन अत्यन्त नयासंरचनाछ । प्रदेशको सरकारले गरेको परिकल्पना हम्रो योदेश जसतो संघिय मुलुकभनेको समुनयकारी भुकाको आधारमा अगाडि वडिराखेकोछ हामिले कानुनै त्यस्तै वनाएकाछौ संविधान हामिआफै संविधान निर्माता भएको हुनाले हामि संविधान निर्माण गर्नेक्रममा त्यस्तो संविधान वनायौकी एकअर्काको पुरकनभइकन न संविधान हामि कार्यानयन गर्नसक्छै । नहामि संघियता कार्यानयन गर्नसक्छौ नहामि अगाढि दिशामा वडन सक्छौ । त्यस्तो दिशामाहामी आफैले सहमत भएर अहिलेहामी फेरि आफुले वनाएकाकुरा यतिचाडो ७२ सालमा हामिले असोजको ३ गतेल्याएको संविधान आजकोहामि भर्खरैचै १/१.५वर्षमा संघियता कार्यानयनको दिशामा जादाखेरी प्रश्न उठन सक्छ । त्यसैले मलाइ लाग्छ अहिले वेलाभाको जस्तो मैले ठान्दैन तर भएपनि अव यहिनिर अलिकतिख समस्या अहिले नया श्रीजना भएकोछ । नयासमस्या श्रीजना भएको केछ भने अहिले हामी जुनहामी पुरानोढर्रामा छौ विगतदेखी अहिलेसम्म त्योढर्रा हामि खोल्न तयारछौ त्योहो नयासमस्या त्योढर्रा खोल्न हामितयार हुन्छौभने हामी अगाढी वडनेवाटो त्यो ट्राक अगाढी वडछ । मलाइ त्यस्तै देखिइराखेकोछ । अहिले जसरी सरकारले कडा परिश्रसहित मेहत गरिराखेको मैले देखीराखेकोछु । थुप्रैअड्डा हरु खडागरेको छ । यस्तो अवस्थामा कमचारी समायोजनको क्रममा रहदाखेरी त्यो प्रोसेस हरु अगाढी वडिराखेकको छैन । हामिले देख्दैछौ किनकी कमचारी सायोजनको विषयलाइ अहिले फाइनल नहुदा सम्म न प्रदेश सरकारमा कमचारीको पुर्तिभएको छ । न स्थानीय तहमा त्यो पुर्ति भएकोछ । अहिले भर्खरै हामिले देखिराखेका हुन्छौ एउटासचिव एक डेडमहिना वस्छ अर्कोसचिव फेरि चेन्ज भै सकेको हुन्छ । आर्कोप्रोसेसिङ वन्द भैराखेको सन्द्रभ मैले देखीराखेको छु । कयौदेशको अवस्थापनि हामिले हेर्यौ कमचारी समायोजन गर्दा खेरी कतिचाडो गर्दोरैछ भने संघियता मैले यहिमन्चवाट भनेकोछु । संघियता कार्यानयन गर्ने र कमचारी समायोजन र संघियता कार्यानयन छिटोमा चार वर्षमा मात्रैगर्छौ त्यस्तो सवैले गल्तिहेर्दा पौनैचार वर्षको अवधिमा सवभन्दा छिटो संघियता कार्यानयन गरेकामुलुक हरु छन । त्यो तपाइ हामिमात्रै होइनौ तर मैले त्यो भन्नखोजेको हैनकी हामिले ढिलागर्यौभनेर सक्दा हामिलेचाडो तर त्यो गर्नुपर्छ

चाडोगर्नलाइ तपाइहामि सवै राजनितिक दलहरु योजुन परिवर्तनको मुद्दा उठाएका थियौ त्यसको साथसहयोग अनिवार्य हुन्छ । यदि त्यो गर्नसकेनौ भने मलाइलाग्छ तपाइ हामिले गरेको परिकल्पना र हाम्रा सहीद हरुले गरेका परिकल्पना मा हामि अगाडिवड्न सकदैनौ हामि आफै पनि हाम्रो प्रदेशमा विकाशका लागि के अवधारणा पेसगर्न सक्छौ यो हामिले आफैले गर्नसक्दैनौ हामिले कुन त्यस्तो तत्व खोज्दैछौकि कुन संरचना खोज्दैछौ जसलेगर्दाखेरि प्रदेशको वजेटिङको लागि प्रदेशको योजनाको लागि हामि नया संरचना कुन हुन सक्छ । हामि विकल्प दिन सक्छौ विकल्पछ हामि संग अहिलेको रहेको मौजुदा संरचना जो हामिले कल्पना गररेका छौ । त्यसको विकल्प दिऊ त्यो विकल्प मैलैदेख्दैन अहिले यहि प्रदेशले जो गतिलिराखेको छ एउटा सुक्ष्मतरिककाले अगाढी वढीराखेकोछ त्यस्तै दिर्घकालिन रुपमा ठिक तरिकाले ट्राकमा लग्नलाइ अगाढी पाइला चालेकोछ त्यो ट्रेकमा चालेको पाइलालाइ हामिअगाढी जानसक्छौकि सक्दैनौ भन्नेकुरावाट हामी वुझ्न जरुरिछैन ? अहिले भखरैजन्मेको वच्चालाइ हामिले दौडाउन खोज्दा त्यसले दौडनसक्छकि सक्दैन यो कुरा हामिले वुझनु पर्छकिपर्दैन । त्यसैले गर्दाखेरि मेरो भनाइ केहोभने हामि भर्खर जन्मेकोवच्चावाट हामिले ठुलो भारिवोकाउने आसानगरौ त्यो वच्चालाइ हामिले हुर्काउनुछ । त्योवच्चालाइ हामिले पालन पोसण गरेर वडाउनुछ । त्यो त्यसमा त्योवच्चालाइ आइपर्ने हरेक समस्या तपाइ हामी भाइवनेर तपाइहामी आमावनेर यस्लाइ हुर्काउनुछ । अहिले हामी हुर्केको झै हामि अगाढी गएर यसले सवैकुरागर्न सक्छ भनेर कल्पना गर्दछौ । योजनाछनौट हामि सबैले सांसद हरुलेउठाएका हैनन् सांसद विनाको योजना किनछनौट गरिन्छ भनेर हामिले आफैउठाएका हैनौ अहिले साँनसद हरुले दिएका योजनाका हामिले वदलाव किनकुरा गर्दछौ हामिभन्दा वायाँ दायाँ वायाँ कुरानगरौ हामिस्थानीय तहमा कतिपय साथिहरुले व्यक्तगर्नु भएकैहौ हामि स्थानीय तहमा त्यती भरपर्दैनौ भन्नेकुरा व्यत्तभयो यहि मञ्चवाट व्यक्त भएको हैन?हामिले आफैले वोलेको कुरा विर्सिराखेकाछौ त्यसलेकुरा त्यस्तो होइन हामि आफैले जुनआफनो स्वयत्व प्रदेशको स्वत्व खोजदै छै प्रदेशको संरचनाभएर घोचिदिनेकि हरेक कुरा हामिले खोजिराखेको छौ भनेर त्योवाटत हामिडग्मगाउनुत भएननी किनहामि डगमगाउदैछौ यो डग्मगाहर र डग्मगाहटको मैले अर्थ वुझ्न माननीय सभामुख महोदय हामी यही मञ्चवाट पटक पटक व्यक्तगरेको छौ वाचाहरु गरेका छौ त्यो वाचाअनुसार हामि अगाडि वढीराख्न सकिरखेकाछौ कि छैनौ व्यवाहारिक रुपमा हेर्न जरुरिछ ।हामिले प्रतिवद्यता गर्ने वाचा हरुमात्रै गर्नेत्यसलाइ कार्यानयन को सिल्सिलामा आइपर्ने अप्ठेरा हरुमा कस्ले फुकाइ दिन्छ के यो दुनियामा यो हाउसमा रहेका हाउसभन्दा वाहिरका रहेका वाट हाउस वाहरिवाट समस्या समाधान खोजेका हौ हामि यहि हलवाट समाधान गर्न सक्दैनौ । माननिय सभामुख महोदय मेरो अनुरोध केछभने यहि हाउसवाट हामिसक्छौ यहि हाउसवाट संविधान जारिगर्न सक्छौ । यहिवाट हामि निकास दिन्छौ आइपर्ने समस्याको सामाधान हामि आफै जुट्नसक्नुपर्छ ।त्यसैले गर्दाखेरि मेरो अनुरोध मात्रैकेहो भने हामि आफै देशले आफै समाधान दिन किन तयार छैनौ समाधान दिनको लागि हामिलाइ जनताले प्रतिनिधी वनाएर पठाएका हुन त्यो समाधान दिन हामि तयार हुनु पर्छ । त्यसैले गर्दा मेरो अनुरोध केहो भने यहिनिरै हामियो समाधान देखेर डराउनु हुदैन समाधान संग समस्यासंग जुधेरजानेनै मलाइ लाग्छ सक्षम्ता हून्छ भन्ने मेरो अनुरोध छ । यहि कुरा राख्दै म विदा हुन्छु हवस्त अभिवादन ।

मा०श्रीमान बहादुर धामी-:-माननीय सभामुख महोदय आज सुदूरपश्चिमप्रदेशको तेस्रो अधिवेसनकोपहिलो वैठको अधिवेसनमाछौ दुइवटा अधिवेसन हरु सुदूरपश्चिम प्रदेशले सफलताका

साथ सम्पन्न गरेकोछ र तेस्रो अधिवेशनको प्रारम्भिक चरणमा हामी प्रवेश गरेकाछौ माननीय सभामुखमहोदयको अनुमतिले सवभन्दा पहिलेत यो तेस्रो अधिवेसनको कार्यकुसलताको हार्दिक मंगलमय सुभकामना व्यक्तगर्न चाहन्छु । माननीय सभामुख महोदय हामिले पटक पटक भन्दै आएका छौ । हामिले पटक पटक सयुक्त रुपमा वाचा र वन्धनहरु व्यक्तगरेका थियौ । यो देशमा संघियलोकतन्त्रीक गणतन्त्र स्थापना गर्दाखेरी हामिले नेपालका समग्र तत्कालिन राजनैतिक दलहरुले एउटै प्रतिवद्धता जाहेर गरेका थियौ । यो देशमा सामन्तवादको अन्त हुन्छ । एकात्मक राज्य व्यवस्थाको अन्त हुन्छ र हामिले संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको स्थापना गर्छौ भनि हामि एउटै मोर्चामा लागेका थियौ । आजहामी यो सफलतामा पुगेका छौ । त्यो सफलतामा यो सफल्ता सम्म आइपुग्नको लागि नेपालका राजनितिक दलहरु हामि सवै जसरी यो अहिले हाल सम्म आइ पुगेकाछौ हामी सवैको एउटा साझा पुँजीको रुपमा यो सुदूरपश्चिम प्रदेश आज स्थावित भएको छ । म सम्मान व्यक्तगर्नचाहान्छु । म हार्दिक शर्दान्जली व्यक्तगर्न चान्छु ति माहान सहिद हरु जस्ले यो देशमा एकात्मक राज्य व्यवस्थाकका विरुद्ध ठुल्ठुला लडाइर संगर्स हरु गरे जस्ले लिडरशिप व्यक्त गरे योदेश लाइ नेत्रीत्व गरे तिमाहान राजनितिक व्यक्तित्व हरु उहा हरुलाइ म सम्मान व्यक्तगर्न चाहान्छु आज एकात्मक राज्य व्यवस्था वाट हामिले चाहि यो देशलाइ संघिय लोकतानत्रिक गणतन्त्रको व्यवस्था मा हामिले परिवर्तन गरेका छौ ।मुलकुरा हामि अहिलेको अवस्थामा हाम्रो प्रदेश कुन ठाउँमा छ र हाम्रो वइ कता जादैछ भन्ने कुराहो हामिले अहिलेनै दुई चार खुट्किला र आठ दशखुट्किला पार गरिहाल्नुपर्ने अहिलेनैति तार्गेट सम्म पुगिहाल्नुपर्ने अवस्था हरु स्वभाविक रुपमा जनताका तिव्र इच्छा र चाहाना हरु हुन्छन । तर हामीले प्रदेश सरकार र प्रदेश सभा पनी हामीले चाहि भर्खर हामीले जन्माएका थियौ । प्रदेश सरकार गठन भएको लगभग १ वर्ष पुग नपुग हुदै छ । हामीले हरेक कुरा हरुमा चै सहमति र सहकार्य को वाटो र स्टेवहरु लिदैअगाढी वडाउने लक्ष्यहरु जोगाइ राखेका थियौ । हाम्रा अगाढी थुप्रै चुनौति हरु हुदा हुदै अहिलेको हाम्रो प्रदेश सरकार संघिय सरकार संग कोडनेसन गरेर सहकार्य गरेर र स्थानीय सरकार संग सहमति र सहकार्य हरु गरेर अगाढी वडिरहेको परिपेक्षमा हामीलाइ थाहाछ । यो देशमा संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र स्थापना भैसकेपछी हाम्रा अगाढी थुप्रै वाधा र व्यवधान हरु थिए हामीले २०७२ सालको संविधान एउटा सहमतिका आधारमा तयार गरेका थियौ र त्यो संविधानका आधारमा हामीले प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार हरुचौ चलाउने एउटा स्वच्छ परिकल्पना थियो । त्यो परिकल्पना अनुसार हामीले देखिराखेका थियौ केन्द्रीय सरकार संघिय सरकार ले जस्तो एकको पछी अर्को स्टेप हरु लिदै आफ्नो लक्षमा अगाढी वढीराखेको छ । त्यसैगरी त्यो केन्द्र सरकारको पाइला लाइ पच्छ्याउदै प्रदेश सरकार पनि आफ्नो वइ मा अगाडि वडि राखेको कुरा म यो सभामा व्यक्त गर्नचाहन्छु । हामिले देखिराखेका छौ । भर्खरैमात्र नेपाल सरकाले हिजोमात्रै प्रधानमन्त्री रोजकार कार्यक्रम ल्याएकोछ ।मैले आज विहान एउटा वेवसाइटमा हेरे विगतका राजनैतिकदलहरु र विगतका सरकारले   कर्मचारि छनौटगर्ने प्रक्रियात्मक थियो ।तर आज हिजो वेवसाइट हेर्दाखेरी सफ्टवेयरका माध्यम वाटै प्रधानमन्त्रि सोरोजगारका लागि क्रमचारिहरु छनौट गर्ने नेपाल सरकारले संघिय सरकारले एउता महत्वपुर्ण कार्यक्रम ल्याएकोछ यसमा चै अव नेपालमा भएको दक्ष जन शक्ति हरुको सम्मान हुन्छ । भन्ने कुरामा हामि विस्वस्त छौ । नेपाली हरु विस्वस्त छन ।यति मात्र हैन सवै श्रमिक र सोजगार दाता लाइ हाम्रो आहवान सामाजिक सुरक्षामा अनिववार्य सुचिकरणको अभियान भन्ने नाराका साथ संघिय सरकर अगाडी वडेको छ। यो नारामा हामिले हेर्नेहो भने साच्चिकै रुपमा जति हामि संग श्रमिक हरु थिए हामिसंग चै लेवर गरेर आफ्नो दिनचर्य गर्ने व्यक्ती हरु थिए त्यो अदक्ष जनसक्ती हामि संग थियो अव त्यले

पनि कुनैन कुनै माद्यमवाट मैले अव रोजगार प्र्प्तगर्छु भन्ने एउटाचैगम्भिरताका साथ गर्भकासथ आफ्नोचै उसले सानै भएपनि श्रममा जोडिने एउटा हौसला पाएकोछ । त्यो परिस्थितिको चै सृजना भएकोछ । त्यतिमात्र होइन माननीय सभामुख महोदय जमिन र सेयर वजारमा जसरि दलाली करण थियो विगतमा अहिले संघिय सरकारको एक्सन को कारणले गर्दाखेरी जमिन र सेयर वजारमा भएको दलाली करण अन्त गरेको छ यो अहिलेका सरकारका उपलब्दिका विषय वस्तु हरु हुन ।त्यतिमात्र हैन । जसरि आर्थिक वृदी दरको सुचकाङ्क थियो त्यो सुचकाङ्क यो आर्थिक वर्षमैदुइवटा अंकको पुग्ने लक्ष राखिएकोछ ।हामिले त्यो देखि राखेकाछौ भारत भन्दापनि अलि नेपाल आर्थिक सुचअंमा वृधि केहिस्टेप अगाडि गैराखेको हामिले परिस्थिति सृजनाभएकोछयो अनुभुति गरिराखेका छौ । हामिले हेर्‍यौ विगतमा जसरि एउटा खालको परिस्थितिमा चै सिन्डिकेटको माद्यमवाट चै वजारलाइ एकिकरण गरिराखेका थिए र केहि पुजिपति हरुले आफ्नो हातमा लिने वजारव्यवस्थापन थियो त्यसलाइ तोडनकालागि एउटा साहासिक कदम अगाडि वडाएको साहसिक कदममा अगाडि गै राखेको त्यो प्रोषेसमा गएको हामिले देखिराखेका छौ । त्यो माद्यमवाट हुदै आउदा खेरि हाम्रो अगाडि धेरै ठुला चुनौति हरु थिए कमचारि समायोजन विधेक यो अद्यादेशको मार्फत संघिय सरकारले चै पास गरेको छ ।हामिलाइ अहिले गर्भलागेको छ । सम्भवत केहि दिनभित्र एउटा स्थिर कमचारि समायोजन विधेयक पुर्णत लागु भैसकेपछि यसले सफलताको दुरि चै अगाडि वडाउछ ।यसमा हामिचै म ढुक्क हुनकालागि हार्दिक आहवान व्यक्तगर्नचाहन्छु ।त्यति मात्र हैन हाम्रो प्रदेश सरकारले राखेको लक्ष हरु हामिले देखिराखेका छौ । स्वभाविक रुपमा खर्चको हिसाफले अहिलेनै कति खर्च भयो भन्ने तर्फ हामि लाग्ने हैन सवभन्दा पहिले हामिले हाम्रो वस्ने घर झुपडिहरु वनाउन सक्यौ कि सकेनौ हामिले त्याहा हेर्ने कुरा हुन त्यसकारण माननीय सभामुख महोदय हामिले त्यो देखिराखेकाछौ । पदेश सरकारले अहिले केहिनभएपनि खरकै छानो हालेको घरपनि वस्न वनाएको छ अव त्यसभित्रवसेर चुलोचौको लगाएर त्याहाभित्रै हामि सप्पै एउटै फेम्लीको रुपमा वसोवास गरिसकेपछीहामिले हाम्रा कामहरु कसरि खटनपटन गर्ने कान्छोले कतापट्टी लाग्ने माहिलोले कतापट्टी लाग्ने जेठो को काम के यि व्यवस्थापनका विसय वस्तुहरु कमस. जादैछन त्यस कारण अहिलेनै यतिवजेट खर्चभयो उतिवजेट खर्चभयो ०.८ प्रतिशत मात्रै भयो भन्ने कुरामा चै धेरै अल्झीराख्नु पर्दैन त्यसको रिजल्ट हामि आउनदेउ कमचारि समायोजन विधेक पुर्णता प्राप्त गरि सकेपछि प्रदेश सरकारमा पनि कमचारि साथि हरुले चै सघन उपस्थिति रहनेछ यसलाइ परिचालन गर्नकालागि प्रदेश सरकार सक्षमताका साथ अगाडि वड्नेछ भन्ने चै हामिले आसा लिएका छौ त्यो हामिले देखि राखेका छौ । त्यतिमात्र हैन माननिय सभामुख महोदय जसरि विगतमा हामिलेचै प्रदेश सरकारको निती र कार्यकममा हामिले देखिराखेका थियौ अवसाच्चिकै प्रदेश लाइ सवृद्ध वनाउनकोलागि १०० करोड रुपया हामिले युवा सोरोजगार कोसमा हामिले छुट्याका थियौ मलाइलाग्छ सम्भवत चाडै १ आध मैना भित्रै योसदन समक्ष कार्यविधि विधेयक हरु आएर ऐनको रुपमा कार्यानयन भयो भने हामि ७ न. प्रदेशका वेरोजगार युवाहरुलाइ चै हामि रोजगार तर्फ सिप मुलक रोजगार तर्फ हामि अगाडि वडाउने ठुलो लक्ष हाम्रो प्रप्त हुन सक्दछ त्यती मात्र हैन याहांको जडिवुडि हरु याहाको प्रयटन त्यसलाइ सम्वर्धन गर्नकालागि हामिले निती तथा कार्यकममा ल्याएका थियौ मलाइ लाग्छ त्यो विधेयक पनि चाडो भन्दा चाडो सदनमा आउने प्रक्रीयामाछ भनेर हामिले सुनि राखेका छौ । त्यस कारण ति विधेक हरु आउने वितिकै हामि हाम्रो पक्रियामा अगाडि वड्ने छौ र अन्तमा

अहिलेनै चै हामिले जसरि विगतमा हामिले प्रतिवद्दता जाहेर गरेका थियौ एउटैनाउमा हामि खुट्टा राखेर प्रतिपक्ष र हामि सत्तापक्ष मिलेका .थियौ तर त्यो नाउवाट हामिले चै खुट्टा झिक्नु हुदैन हामि त्यो नाउमा संगै यात्र गर्‍यो भने त्योनाउ नै पारहुन्छ यदि हामिचै नाउवाट खुट्टा झिकेर तर्ने कोसिश गर्नेहो भने हामि कहिन कहिनिर इक्सडेन्टमा फस्न सक्छौ त्यसकारण एउटै नाउमा हामिले संगै यात्रा गर्न अनिवार्य आवस्यत्ता छ।हाम्रो याहाँको आर्थीक वृद्धीदर ७ न.प्रदेशको गरिविले हामिलाइ त्यो भन्छ याहाको अशिक्षा वेरोजगारले हामिलाइ भन्छ तपाइ हामिले एकैठाउमा मिलेर जानुहोस भन्ने एउटा सन्देश दिएको छ त्यसकारण हामि अझपनि सहकार्यकासाथ हामि अगाडि वड्नुपर्छ भन्ने कुरा मैले राख्दै अन्तमा पुनह यो तेस्रो अधिवेसनको पुर्ण सफलताको सुभकामना व्यक्त गर्दै विदाहुन चाहन्छु नमेस्ते अभिवादन ।

मा० श्री रण बहादुर रावलः- माननीय सभामुख महोदय,झन्डै साडे तीन महिनाको लामो अन्तराल पछी सुरु हुन गैरहेको यो तेस्रो अधिवेसनको सफलताको सुभकामना दिन चाहन्छु । विगतका दुईवटा अधिवेसन वाट केहि राम्रा कामहरु झन्डै सत्र वटा विधेयक हरु पास भएका याहाँ हरु सवैलाइ यादैछ।तत्पच्छात पनि अन्य प्रदेश हरुको दाजोमा हेर्दा झन्डै झन्डै अरुप्रदेसमा एकतिस , वत्तिस वटा विधेयक हरु पास भएको हामिलेवुझेका छौ । तिपनी मैले (सत्र)वटा राम्रै भनि ठानेको छु । मैले ठानेको थिए सरकार वनेका सुरुका महिनाहरु जसरि पुर्ववक्ता माननीयले भने जस्तै वास्तममासिकाइको हो । नयाँ संरचनाछ । भर्खर भर्खर संमविधान आएको छ ।प्रदेश सरकारको संरचना नया पनि भएको हुनाले जनताले वुझ्ने पनि अहिलेको संघिय संरचनामा प्रदेश सरकार भन्नासाथै प्रदेसभा भन्नासाथै नयाँसोचेको हुनाले वास्तममा केहि समयलाग्नु सोभाविक हो । त्यसैले हामिले धेरै कुरामा चाहि पुर्ववत्ता माननीय भरतवाहादुरजीले भनेझै हामिले आफ्नो प्रदेशको स्थिती आर्थीक सामाजिक राजनैतिक हर स्थिती हेर्दा हामिले धेरैकुराहरुलाइ चैमद्यनजर राखेर एउटैनाउमा अगाढि वड्नु पर्छ । हामि आर्थिक उन्नतिर सम्वृदितिर लाग्नु पर्छ भन्ने ध्येयकासाथ अगाडि वड्यौ वड्ने क्रममा मलाइलाग्छ धेरैजसोकुरामा तपाइ हरुले हेर्नुभाछ कुनैपनि विधेक हरुमा वास्तमा हुन्नभन्ने शव्दै आएको छैन केवल एउटा विसय तपाइ हरुलाइ म पछि भनौला त्यसैले मलाइ लाग्छ हाम्रो सदा सयदाको प्रसंगमा धेरै प्रश्न छैन जस्तो मलाइ लाग्छ वरु हामि विच चै जनताले हामिलाइ प्रश्न गरेका छन । प्रतिपक्षले वास्तममा गर्नुपर्ने भुमिका भन्दावहुतै सहयोगिको भुमिका वडी तपाइहरु निभाउनु भो जसको कारणले यो सरकार उदण्ड भैराखेकोछ भन्नेहिसाफको प्रश्न हरु हामिहरुमाथि आएको छ । यहि सन्द्रभमा एउटा विढम्वना प्रदेश सरकारले प्रदेश सभालाइ खासै अघिपनि कुरा आइसक्या छ । विज्नेस मात्र नदिएको हैन मलाइ लाग्छ प्रदेश सरकारले एकछिन यस प्रदेश सभालाइ खासै चासो पनि दिएको जसो लागेन एक किसिमले पछाडि प्रदेश भन्या त हाम्रो सरकारले चलाउनेहो प्रदेश सभा भन्या प्रदेस सरकार लाइ सहयोगि मात्रहो भन्ने वास्तममा हो भन्ने ठान्याछ वास्तममा सहयोगि नै हो तर जुन हिसाफले यसलाइ वडि ग्राहिता दिनुप्रथ्यो त्यो सन्द्रभमा प्रदेश सरकार चुकेको मैले अनुभव गरेको छु र प्रदेश सचिवालयको हकमा पनि मैले हेर्दैछु अहिले पनि हेर्दा खेरि हाम्रो सदा सयदा मात्र हैन सत्ता पक्षका साथी हरुको पनि सदासयन्ता देखे मैले अहिले सम्म वास्तम्मा सनसदिय दलका औफिसपनि काहाँछन भनेर खोज्नुपर्ने स्थिति छ । वास्तम्मा यो प्रदेश सभालाइ वढि लाभकारि वनाउनलाइ प्रदेश सचिवालय प्रदेश संसदिय दलका सचिवालय अथवा अन्य अफिस हरु हुन जरुरिछ अहिले सम्म हामि अफिस एककिसिमले हेर्ने वस्ने ठाउ

छैन भनेपनि हुन्छ । अव योकुरात छ । अहिले हाल आएर प्रदेश सरकार सुदूर पशिचमका जनताले हेर्ने द्रिष्टिकोण के त अहिलेआएर धेरैजिल्ला हरुमा घुम्न मौका पाए आफ्नो क्षेत्र वाहेक धेरैउहा ठुलो उत्साह उमंग विगत सुरु सुरुमा थियो अव सिहँद्रवार साच्चिकै सिँहद्रवार हाम्रो ठाँउमा आएको छ । गाउँमा आएको छ प्रदेशमा आएकोछ अव सानातिना कुरा हरुलाइ केन्द्रमा धाउनु पर्दैन भन्ने किसिमको ठुलो संचार प्रदेश भरि फैलिएको मैले वुझेको थिए तर पछिल्लो दौरानमाजव घुम्दैगए वुझ्दैगए झन्डै झन्डै १वर्ष हुन थाल्यो सरकारले मलाइ फागुन ३ होकि मलाइ सफतै लिया जस्तो लाग्छ फागुन ३ हो झन्डै १ वर्ष पुग्न थाल्यो अ फागुन ७मा हो अवसवैले महसुस के गर्न थाले भने पछि मान्छे हरुले यो सरकार वास्तम्मा एउटा छ भन्नेखालको अनुभुति छैन भन्ने खालको स्थिति आइसकेको छ । यो कुरामा पुर्व वक्ता साथिहरुले भन्नुभा छ अव एउटै कुरा केछ भने याहाँ इमान्दारिताको कुरा छ सत्ता पक्ष पर्तिपक्ष भन्दापनि इमान्दारिता केछ भन्दा खेरी साच्चियो प्रदेश सरकारले जोसोचे अनुसाको जुन समय परिधि भित्र गनुपर्ने काम हरु यसले गर्‍योकि गरेन यल्लाइ इमानदारिता पुर्वक तपाइ हामिले हेर्नेकि नहेर्ने होइन सत्ता पक्षले हामिले सव ठिक गर्‍याछौ ९९.९९प्रतिसत वजेट ठिकछ ९९.यो यो प्रतिसत यो ठिकछ भनेर हिन्दै गर्‍यो भने मलाइ लाग्छ यो इमानदारिताले प्रदेश हैनकि समग्र संरचनामा प्रश्न चिन्ह आउन सक्छ ।यल्ले हामि सप्पै लाइ धरापमा पार्छ ।त्यहि वेला नाउको जरुरत छ पुर्व वक्ता माननिय धामि जिले भन्या जस्तै एउटै नाउमात वस्ने त प्रविधि के हुनुपर्‍यो खुलस्त हुनु पर्‍यो गर्नुपर्ने काममा प्रश्टता हुनु पर्‍यो जव अनुशासन हिनतामा कसरि सुशासन अनुशासित भएर अगाडि वड्नेध्य हुनु परयो केवल प्रतिपक्ष होइन सत्तापक्षका मान्छे हरु सवै भगवान त हैन्न मन्त्रिहरु सवै भगवानत हुदैन त्यस कारया यसवारेमा अलिकति सोच्नै पर्छ जस्तो लाग्छ । यो थलो भनेको याहाँ प्रस्ट वोल्ने ठाउँहो एकले अर्कालाइ वचाउ भन्नेत कहिले चुनाव भन्दा अगाडि वचाउहो अहिले देखि प्रश्ट भन्नु पर्‍यो यो प्रदेश सरकार प्रदेस सभा कसरि संचालन गर्दाखेरि हाम्रो जनताले आसा गरेअनुसार उन्ती सम्वृदि र प्रगति माटेवा पुग्छ भन्ने सम्वन्धमा टेवापुग्छभन्ने कुरामा सबैलाग्नु पर्यो भन्ने मेरो अनुरोदै छ । त्यसैले जनताले अहिले वुजेको भासा केछ भन्दा खेरी यो प्रदेश सरकार प्रदेस सभा यसले सुन्य काम गरेको छ भन्ने अनुभुति छ । कस्तो ऐन वनायाछ के वनायाछ हामिलेपनि वनायाछौ तर अझैचै जनतामा अनुभुति केहि पनि छैन । त्यसैले अहिले यौचै सन्द्रभमा भन्छन साथिहरु वार वार होइन यो मुख्य मन्त्री जि हरु हुनुहुन्छ प्रधान मन्त्री सरहको प्रदेशकोमन्त्री जि हरु हुनुहुन्छ केमा वेस्त हुनुभाको जहिलेनि माला लगाछ जहिलेनि कि फेसवुक र पत्रिकामा आकोछ के होटलमा सभा सम्मेलनको के उत्घाटन मात्रैहोकि यो प्रदेस सभाको ऐ सायद त्य होला कि सिकासत गर्ने हैन वजेट त छ भन्छन तर वजेट काहाँछत्यो कुन कुनामा छ । माननीय अर्थ मन्त्री जिको खल्तीमात छैन होला पक्का पनी त्यो विचराहसिलो छ विचरा अर्थमन्त्री जिलेत राख्या होला भन्ठान्याछ वाणलात त्यो पोकोलाइ भन्दा भन्दा त मुल वजेटको पोकोनै काछ भनेर खोज्नु पर्ने स्थिति छ । अघि १ प्रतिसत भन्दा मुनिको कुरा आइसक्याछ त्यसैले ७४ -७५ को वजेट ७५-७६को वजेट वनाउने खासै हामले जतिभने पनि यहाहरुले खासै सत्ता पर्तीपक्ष भनेका सोझा छन सदा सयता छ उहाहरुले मानिहल्नु हुन्छ भन्ने हिसाफले उहाहरुले २,४ वटा मुख्य मन्त्री जिले हाम्रा चै गृहमन्त्री जस्ता सालिन व्यक्ति हुनु हुन्छ । उहाले मिलेरजाँउ हरेक काम गरु भन्नुभो अर्थ मन्त्री जिले त्यस्तै भन्नुभो सवै मन्त्री हरु हेर्दा हसिलाछन वरु जोसकासाथ छन जसो लाग्यो तर म अहिले प्रश्न केआयो भने साचिक्कै केआयो भने ललीपप दिए टाइपको हो हामि डल्लो फुटायछौ फुटाउछौ हा हामि यो सव तपाइ हरु सित सहकार्य गर्छौ हैन हामि तपाइ हरु संग

सहकार्य गरेर मजाले हामि तपाइ हरुले भने अनुसारका वजेटहरु विनियोजन गर्छौं अव मलाइत यति सम्म पिडा लाग्न सक्यो अहिलेत अव हामि जे भन्छौ ५३ जनाको सहभागिता हुनुपर्‍यो यो वजेट मिलाउन जुटाउन भन्ने तर अहिले हेर्दै गयो भने मन्त्रालय वोलाउन सायद फोन पनि कोहि मन्त्री जि पनि फोन पनि गर्नहुन्छ अव हाम्रो पठान सिँह वोहरा जिले वारमवार वोल्नु हुन्छ । तर उहाहरुले कतिको गर्नु हुन्छ गर्नु हुन्न मलाइ थाह छैन ।अहिले कार्वाहिमा पर्नुभयो भएको कएता पनि उहाले २ -४ योजना राम्रो संग राइटिङभा थ्यो उहाको तर्फवाट अहिजे उहा चै हुनु हुन्न ए आउनुभारैछ उहालाइपनि धन्यावाद । त्यस कारण चै केछ भन्दाखेरि व्यतिगत रुपमा मेरो कुनै संग दोस छैन समग्रमा केछ भने हामिले प्रदेश सरकारले पर्ने भुमिका गर्नुपर्ने काम र जुन एउटा संविधानले दिएको अधिकारलाइ प्रयोग गरेर यो प्रदेशको जनताहरुको पक्षमा याहाँका युवा हरुको पक्षमा अथवा याहांका जनजिकाको पक्षमा याहाको स्वास्थ्य सिक्षा दिक्षाको पक्षमा काम गर्नेकि नगर्ने याहँ अहम पक्ष छ ।यसलाइ प्रतिपक्षको सोचाइ भन्दा पनि हरेकले सोचनेकि नसोचने त्यसकारण सभामुख महोदय यि कुरा हरु वहुतै गम्विर तरिकाले उठेका छन । अव यसलाइ कसरि गर्ने भन्नेछ । अव अर्को कुरा चै जस्तो सन्द्रभ डल्लोको नस्कीसक्याछ । अघि फेरि कुरागर्‍यो मलाइ लाग्यो माननिय मन्त्री जि हरुले वुझ्नु भाहोला यो मन्त्री ज्यु भन्दापनि याहाका वलवान मैले देखेका याहाँका सचिव र त्याहाकाचै व्यक्तीय सचिव के भन्छननि त्याहा सचिपालयका अ एउटाचै ति उि.ए साथिहरु वडिवलिया छनकि भन्ने महसुश भाछ हुनत मन्त्री ज्यु हरुलाइ वढि थाह होला उहाहरु मन्त्रीको भन्दा वढि वजेट उहाहरु हाल्न तयार छनरे उनका फोन पनि क्षेत्र क्षेत्रमा गएका देख्दा खेरित मन्त्री निर्यात उहाका निजि सचिव हरु चै सच्चीकै मन्त्री भन्दा १पदम माथि का अनुभव भएकोछ माननिय सभामुख महोदय अव यसमाकसरि उहा हरुले कसरि विचार गर्नुहुन्छ एकपक्षको दौरानमा देखिएको काम त्यसको सुन्यता प्रभाव परेको कुराहरु तपाइ हरुले क्षेतिपुर्ति दिनसक्नु हुन्न अवपनि सच्चिनु भएन भने मलाइ लाग्छ एसले ठुलो दुर्गामि प्रभाव पार्ने वाला छ जसको तपाइ हामि हरुले मापन गर्न सक्नुहुन्न ।त्यो स्थिति छ ।त्यस कारण चै सच्चिनु होस त्यहि मेरो अनुरोध छ । अर्को कुरा केछ भन्दा खेरी एउटा कुरा केछ भन्दाखेरी जुन कुरा हामि वोल्छौ एउटा चै पोलिटक्समा केहो भने जेन्टल मेन एग्रीमेनट भन्ने हुन्छ सव्वै कुरा लेखित हुदैन त्यसकारण चै सक्भर आउदा दिनहरुमा जेन्टलमेन एग्रिमेन्टले वहुत सान्द्रविक तरिकाले हेरियोस मेरो अनुरोध छ । समय१-२मिनेट थपिदिनुभयो भने म आभारि हुने थिए अव अर्को सन्द्रभ केछ भन्दा खेरी रेड बुकको सन्द्रभमा छ वहुत गम्भिर तरिकाले हाम्रा माननीय ज्यु हरु काम गरिरहनु भा होला वाहीर हेर्दा खेरित झन ० वरावरको भन्छन । तर मैले मेरोविचारमा काम पक्कै भैइराछ तर जुन तरिकाले उहाहरु गरिराख्नु भाछ रातो किताव को अर्थ कति वुझ्नु भाछ मैले वुझाउनु छैन अर्थमन्त्री ज्यु याँहा हुनुहुन्छ ।रातो कितापको अर्थ प्रदेश सरकारले विभिन्न तरिकाले पास गरेको प्रतिपक्ष सत्ता पक्ष हरेक कुरा हरुमा मिलाएर पास हुन्छ याहाँ हरुत उहाहरुको वजेट अस्ति एउटा मन्त्रालयको हेर्न गएको झन्डै ४०० भन्दा वढि वजेट नयाँ शिर्सक हरुको वनाएर वुझाएर ल्याउदैछ । यस्ता कोले तपाइ हरुलाइ सिकाइराखेको छ तपाइ हरुलाइ सल्लाह छकी छैन मलाइ थाह छैन यस्ता गम्भीर त्रुटीहरु तपाइ हरु नगर्नुहोस यो अवैधानिक हुन्छ भोली यसले समग्र यो प्रदेश र सरकार माथि ठुलो प्रश्न चिन्न आउछ । ने.क.पा. भनेको २ तिहाइको सरकार हो यत्रो २ तिहाइ पाएको सरकारले गर्ने काम हरुमा हामीले नियम मिचेपनी हुन्छ । भन्ने सोच्नुभाछ त्यो गलत हो यसवाट सच्चिनु होस भन्ने मेरो अनुरोध छ । यो अवैधानिक काम वाट हामी सच्चिनु पर्छ र अर्को कुरा छ । सन्द्रभ जस्तो विभिन्न मन्त्रा लयको कृषिको हेर्छु प्रयटनको

हेरिराछु मैले आवास तथा भौतीका को हेरिरा छु । तपाइ हरु वास्तम्मा अल्भीनु भा छ । यो प्रदेशका वजेट जुन शिर्षकहरु जुन तपाइहरुले जुन हिसाफले अगाढी सार्दै हुनुहुन्छ नया नया शिर्षक हरु जुन हिसाफले त्यो कार्य जस्तो एउटा मैले उसको हेरेको सामजिक कल्याण वन मन्त्रलयको हेरेको अहिले पछिल्लो दौरानमा डल्लो फुटाउने कममा सवै ठाउकेछ ?

मदन पुस्तकालय भनेर भन्याछ एउटै क्षेत्रमा ४ /५ वटा ति पुस्तकालय हरु छन न दर्ता चाहिदो रहेछ न केही चाहिदो रहेछ जवकी पहिले कुनै सिर्षकमा रातो किताव मा छैन हेर्नु हुन्छ भने अहिले वनाएको सिर्शक हेर्नु हुन्छ भने सामज कल्याण मन्त्रालयको मदन प्रशादका सायद ५० सौँ योजना हरुछन त्यसैले यसरि मनपरि ढंगले गरेर कार्य कर्तालाइ खुसि पार्नेत होला तर समग्र प्रदेशका समग्र जनतालाइ खुसी पार्न सक्नु हुन्न । यो त एउटा सल्लाह दिएको हो । तपाइ हरुले मान्नुहोस नमान्नु होस । त्यसैले कृषिको हालत त्यस्तैछ वनतथा प्रयटनको हालत पनि त्यसतै देखेको छु । वन र चुरेको र वनको दोहनको सन्द्रभमा माननीय प्रयटन मन्त्री ज्यु याँहा हुनुहुन्छ गम्भिर हुनुहोस । सुदूर पश्चिम एउटै यस्तो प्रदेश हो जाहाँ अलि कति केहि वनहरु छन तपाइ हरुको क्रियाकलापले तपाइ हरुले जो छ कर्मचारी हरु सितको मिलोमतो सोद्नुहोस सल्लाह लिनुहोस वुभ्केकाछन धेरैले अध्यन गरिसकेका छन तपाइ हरुले अद्यनलाइ ध्यान नदिएर भटाभट जुन काम गरिरहनु भाछ त्यल्ले ठुलो दुरगामि प्रभाव पार्नेवाला छ । त्यो अहिले म धेरै भन्दिन मौका आए भनौला त्यसैले अर्को कुरा केछ भन्दाखेरी सभामुख महोदय -अहिले एउटा कुरा केछ भन्दाखेरी जस्तो संसदकोसको कुराहरु आइराखेको छ । सुरुमा हामीले सोचेका थियौ कि ५३ जाना सवासद हरुलाइ जिम्मावार वनाउनु पर्छ । के उहा चुनाव जितेका लाइ मात्रैहैन ५३ जनालाइ सकभर कसरी हुन्छ ? सल्लाह गर्ने भनेका थियौ । तर आखिर मपनी प्रत्यक्ष जितेको हो । मलाइ पनि खुसीत होला तर मैले के सोच्या थिए ? समग्र माननीय हरु विधायक हरु कानून वनाउने हरु सवैको उत्तीकै जिम्मावारि हुन्छ कमसैकम ठिकछ निर्वाचिन जितेका हरुलाइ केहि प्रतिसत माथि तल होला तर उहालाइ पनि केहि जिम्मेवारीका साथ अलग वजेट विनियोन गरिदिएको भए त्यल्ले चै एउता विभेदवाट हटाउन सकिन्थ्यो अहिले सत्ता पक्षका साथी हरुको अनुहार हेर्दाखेरी याहाँ वोल भन्दाखेरी सवैले अनुहा न्याउरो वनायो सरकारले सवैकुरा राम्रो वनायो सुसाशन होइन कुसासा ल्याएकोछ ठुलाठुला योजना हरु ल्याएको छ । भन्लान । तर भित्र मनमा पिडाछ । त्यसकारण माननीय सभामुख महोदय यसमा अलिकति विचार गरियोस भनी म भन्छु । अर्को समग्रमा अहिले केछ भन्दा खेरी देश म सम्मानगर्दै यो सभामुख महोदय ज्युलाइ सान्ती सुरक्षको हकमा वालिका निर्मला पन्तको कुराहरुदेखी लिएर यसमा गम्भीर भएर उठनुहोस एउटा जिम्मेवार तरिकाले मुख्यमनत्री ज्यु याहँ हुनुहुन्छ अलि अगाढी वडनुहोस । यो हाम्रो जिम्मावारी हो । संघलेमात्रै गर्नसकेन नभन्नुहोस गृह मन्त्री जि याहाँ हुनुहुन्छ । अव के गर्नसकिन्छ यथा सत्य छिटो सरकारले गरेका कमिकमजोरी हरुलाइ जनताहरुलाइ भन्नुहोस क्षमा माग्नुहोस अगाढी वड्नुहोस । अन्यथा एसले चाहि मलाइ लाग्छ यस्ले धेरै ठूलो दुसपर्भाव ल्याउने वालाछ । अर्को अन्तमा केछ भन्दाखेरि भ्रस्टाचारको सन्द्रभमा धेरै योजना हरुको सन्द्रभमा अहिले ठाउ ठाउमा तपाइ हरुले कतिको वुभ्नु भाको छ ? मैलेत रेकर्ड गरेर राखेकोछु । धेरै तपाइका सहयोगिहरुले चै मन्त्री हरुले गर्यो भन्नेवाला म छैन । तर प्रतक्ष प्रभाव तपाइहरुलाइनै पर्नेवाला छ मुख्य मन्त्री ज्युलाइ पर्नेवाला छ । त्यसकारण तपाइ गम्भीर भएर हेर्नुहोस योजनाहरु यदि त्यस्तरीं कसैको आधारमा दिएकाछन भने त्यसलाइ तुरुन्तै त्यसलाइ सच्याउनु होस भन्ने मेरो अनुरोध छ । अर्को कुरा स्वसथ्यक्षेत्र पनि वडो गम्विर तरिकाले अगाढी

वडेकोछ । स्वसथ्यमा जुन पैशा छुटाइको छ । कोहि केन्द्रको भर भन्छ । कोह तलको भर भन्छ । त्याहा वहुतै स्थानिय तहमा औशधी हरु प्रयाप्त पुगेको छैन । एकदम अप्ठेरो अवस्थामा छ । त्यसैले अन्तमा एउटा कुरा केछ ? भन्दाखेरी हामीले सोचेका थियौ कि अहिलेको एउटागम्भिर प्रश्न हामीले राखेका थियौ । राजधानीको निर्णयको सन्द्रभमा सम्वैधानिक विधानको हिसाफले नितिको हिसाफले २ तिहाइले गर्नपाउछ । त्यसमा कुनै फरक छैन हामीलाइ त्यसमा कुनै फरकछैन । तर जुन हिसाफले जुनठाँउमा गरिएकोछ । त्यो अन्तराष्ट्रिय जगतले पनि आज नेपाललाइ नेपालीको सिर ठाडोको होचो पारेको छ । यसमा अझपनि गम्भिर भएर सोच्नु होस के गर्न सकिन्छ । त्यसमा सोच्यो भने

मा० मालामती कुमारी राना:– माननीय सभामुख महोदय, धेरै दिनपछी धेरै दिन भन्नाले ३ महिना ११ औं दिनमा आजहामी वैठकमा वसिरहेका छौ र तेस्रो अधिवेसन हिउदे अधिवेसनको पुर्ण सफल्ताको कामना गर्न चाहन्छु ।सभामुख महोदय वास्तम्मा७ न. प्रदेश न.७को सरकार वाट हामीले धेरै आसा र अपेक्षा गरेका थियौ । तर सुदूरपश्चिम प्रदेश सम्वृधी र विकासका लागि चाहे सत्तापक्ष चाहे पर्ती पक्ष सवै चिन्तित छौ । यो ७न. प्रदेश लाइ कसरीहामी सम्वृद्ध वनाउन सक्छौ ? भन्नेमा हामी चिन्तित छौ । सभामुख महोदय त्यसकारण ७न.प्रदेशको सरकार विकासको गतिमा अगाढी वढिराखेको अवस्था मैले देखेन किनभने हाम्रो प्रदेशको सरकारको रवया कछुवा गतिले हामी लक्षमा पुग्न सक्दैनौ । जुन हाम्रो सरकार कछुवा गतिले जुन विकासको गति लिइराख्नु भाकोछ । त्यसमा हामी कुनै हालतले पुग्ने ठाउमा हामी पुग्न सक्तैनौ हामी १ वर्षमा ५ दिन मात्रैवाकि छ । ३ दिन मात्रै वाकि छ १ वर्ष पुग्न माघ ७ गते हामी सफत खाएका ३ दिन मात्रै वाकि छ । हामीले १७ वटा मात्रै विधेक हामीले पासगर्न सक्यैं । हामी डिभाइट गर्दाखेरी महिनामा हामी १.५ विधेक पनि हामी पास गर्न सकेनौ अनि जनताका हामी काम गर्न आएकाहौ । ७ न. प्रदेश यो सांसद भवनमा हामी जनताको कर पसिनावाट हामी तलव खाइ रहेका छौ । त्यसकारण अहिलेको समय भनेको प्रदेशलाइ अवस्य पनि विधेयक र कानून निर्वाण गर्नुहो । कानुन निति विना कुनैपनि हालतले प्रदेश अगाढी वड्न सक्दैन । किनभने जव हामीले १ वर्षमा जम्मा १७ वटा विधेक मात्र पासगर्न सक्यौ । भने हामी कहिले चाहि देशलाइ प्रदेशलाइ विकास र समवृद्ध वनाउनका लागि हामी कानुन वनाउन सक्छौ । जव हामी कानुनै वनाउन सक्दैनौ भने हामी चै यो प्रदेशलाइ हामी कसरी विकास र समवृद्ध तिर अगाढी धकेल्न दसक्छौ । मैले देखे वुझेअनुसार अरु प्रदेश नामै लिन पर्दाखेरी १न.प्रदेश र चाहि २न. प्रदेश धमाधम जनहितमा प्रदेश मुखी कानून पास गर्दैछन । तर हामीचाही एकदमै कछुवा गतिले अगाडी वडि राखेका छौ । सभामुख महोदय वजेटको कुरा गर्दा खेरी माननीय ज्यू हरुले भनेर गैसक्नु भएको छ । वजेट को कुरा गरौ भने २०७४–७५ को वजेट हामीले देख्नै पाएनौ काहा खर्चभयो ? केभयो ? सुन्नमा मात्रै आइयो यो हाउसमा यति यति करोड अर्व वजेट आयो त्यसपछि २०७५–७६ को वजेट मत सायद विपक्ष भएको हुनाले मेरो रातो कितावमा नामै आएन मेरो वजेट एउटा पनि परेन ठिकैछ सत्ता पक्षका माननीय ज्यु हरुले लिनुभो । उहाहरुले लिएपछिपनि सामाजकै विकास गर्नेहो ।विपक्षका माननिय ज्यु हरुले लिएपनि सामाजकै विकास गर्नेहो । मेरो रातो कितावमा मैलेदिएको एउटा पनि वजेट आएन । र २०७५–७६ कै जुन डल्लो वजेटको कुरा आयो वास्तम्मा डल्लो वजेट भन्नाले माननीय ज्यु हरुले

भनेर जानुभो ५३ जाना माननीय ज्यु हरु संग समुनय गरेर सरसल्लाह गरेर आगाढी वड्नु पर्ने थियो । वजेट फुटाउनु पर्ने थियो । त्यो पनि हामीले आग्रह गर्दा गर्दै सर–सल्लाह सुझाव दिदादिदै हामी प्रतिपक्ष भएपनी हामी सांनसद हौ । हामी पनि जानकारी पाउ भन्दा भन्दै हाम्रा माननीय मन्त्री ज्यू हरुले हाम्रो सरकारले मनोमानि ढंगले वजेट फुटाउनु भो ५३ जानालाइ हामी तर विपक्षि त नभनौकि पछि हामीलेत जानकारिनै पाएनौ तर जुन डल्लो वजेटको मैले योजना वाडफाडको मैले जव मन्त्रालयमा गए त्याहाँ वाट लिस्ट लिए स्टिमा हेर्दाखेरी अलिअलि खुसिपनि लाग्यो भछन । यो मुसोहो यसलाइ झ्याटैमारि दिउ तर त्यो मुसा झट्टै मर्दैन वेहोस हुन्छ उसलाइ हामी गोवर सुघाउछौ । भने त्यो आयुर्वेदिक औसधी पनिहो गोवर सुगाउछौ भने त्यो खुरुक्क उठिहाल्छ । त्यो डल्लो वजेट चाहि हाम्रो गोवर सुगाउनको वातको रुपमा केहि योजना पारित भएको देखियो त्यसकोलागि ममाननीय मन्त्री ज्यु लगायत सरकारलाइ म धन्यावद दिन चाहान्छु । केहि अलि अलि माथि गोवर सुघाएजतिका मात्रै हामीले पयौ अलि देखियो र वाकि वजेट माननिय मन्त्री ज्यु हरुको आफ्नो क्षेत्र आफ्नो आसे पासे र सत्तापक्षका माननीय ज्यु हरुमा मैले त्यो वजेट देखे मसंग लिस्टपनिछ । किनभने आजमैले कुरा गरिराछु त्यो करको पैशा गरिव देखि लिइर अमिर सम्मको हो । अमिरदेखि लियर गरिव सम्मको हो । एउटा झोपडि वनाएर १ धुर २ धुरमा वसि राखेको छ । उसको पनि त्यो पसिनाहो । पसिना भै सके पछि त्यो करको पैषा सम्वन्धीत लक्ष सम्म पुगेको हुनुपर्छ । तर मैले पुगेको पाएन । मौले अगाडि पनि भनेको थिए कछुवा चाल विपक्षलाइ वाइपास गर्दा प्रदेश सम्वृद्धि विकासका लागि सरकार चिन्तित हुनेकी नहुने ? यो रवयाँले गर्दा कहि संघिय लोकतात्रीक गणतन्त्र लाइ विफलता तिर धकेलि रहेको त छैन । यसमा हामी सव्वै जना सजक हुने कि नहुने हामीले सजक हुनैपर्छ यति मात्रै हैन सभामुख महोदय प्रतिपक्ष संग सम्मानजनक वेवाहार पनि .मैले देखिराखेको छैन । १ वर्ष कट्यो १ वर्षमा प्रतिपक्ष संग सम्मान जनक व्यवहार छैन । प्रतिपक्षले सत्तापक्ष संग राम्रो व्यवाहार गरेर उहाहरुलाइ हामिले के सहयोग गर्नु पर्छ ? त्यता तिर हाम्रो सत्ता लपक्षको ध्यान गएकै छैन । यो प्रदेश मा यो देशमा सान्ती सुरक्षाको हालत को व्यवस्था पनि राम्रो मैले देखेन दिनहु कुनैन कुनै घटना घटिरहेको अवस्थाछ । हामीलाइ सवैलाइ अवगत भएकै कुराहो । सरकारले न्याय दिन सकिराखेको अवस्था छैन जुन साउन १० गते निर्मलापन्तको घटना घट्यो निर्मला पन्तको निर्मलाले ६महिना पारगरि ७ औ महिनामा प्रवेश गर्यो निर्मला पन्तको घटना तर अहिले सम्म निर्मला पन्तले न्याँय पाएको अवस्था छैन यो काहाँनिर सरकार चुकिराखेको छ ।सरकार यसमा गम्भिरताका साथ अगाढि वड्नेकि नवड्ने कोहि गरिवकको छोरिवुहारिछ भने यसैगरी लत्याएर हामी अगाढी वड्नेहो भने यो ७ न.को प्रदेश सरकार सचेत हुन जरुरिछ । दोस्रो कुरा अहिले जल्दो वल्दो मैले एफ.एम मा सुने माघ २ गतेको कुरा मन्त्रालय जुन ७ न.को पक्षमा प्रधानमन्त्री ज्युको जस्तै मुख्य मन्त्री जिको कार्यालयमा मुख्य मनत्री जिको पिए वाट पत्रकारजगतले सुचनाको हकमाग्दा खेरी हातपात भयोरे मैले रेडियोमा सुने सुचनाको हकत एउटा जनताले पनि मागन सक्छ । त्यो जनताले पनि पाउनु पर्छ मिडिया भन्नाले हामिलाइ सवैलाइ अवगत भएको कुराहो मिडियालाइ हिमालमा पनि सिखरमा चडाउने पनि मिडिया अनि तल ओराल्ने पनि मिडियानै हो मिडियाले जव निवेदन दिइसकेपछी आफ्नो प्रक्रिया पुरा गरिसके पछी उहाले सुचनाको हक पाउनु पर्छ । मेरो

मान्यता हो । अनि किन मिडियामाथी हातपात भयो त्यसमा मेरो घोर निन्दनिय छ । मघोर आपत्ती पनि जनाउन चाहन्छु । सभामुख महोदय अलिकति मात्रै २ मिनेटमात्रै सभामुख महोदय समय अहिले पुष २४ गते माननीय रेसम लाल चौधरि ज्यूले सरकारले सपत खुवाउनुभो सपत ग्रहण लिनुभो म सरकारलाइ धेरैधेरै धन्यावाद दिन चाआन्छु । मेरो तर्फवाट मेरो पाटिको तर्फ वाट र समाजको तर्फवाट तर सपत खुवाउने वित्तीकै फेरिगएर त्यही खोरमा लगेर घोस्यो यो मलाइ लाग्छ यो नेपाल देशमा खोरमा सपत खाने वित्तिकै खोरमाजाने पहिलो व्यक्ति सायद अरु समुदायको भइदिएको भए यो हुने थिएन उहा चाहि थारुको छोरा भएको हुनाले उहा फेरि जेलमा जानु पर्यो फेरि खोरभित्र उहा पस्नुभयो त्यसकारण म सरकारलाइ आग्रह गर्नचाहन्छु सरकारको म ध्यान आकर्सण गर्न चाहन्छु पुर्पक्षको लागि राखिएकोले छिटो भन्दा छिटो सरकारले सुनुवाइको वेवस्था गरियोस एउटा माननीय लाइ वढी भन्दा वढी जेलमा राखेर सरकारले आफ्नो गरिमा मा प्रश्न उठाउन नपरोस छिटो भन्दा छिटो जेल मुक्त गरियोस प्रदेश सरकारको म ध्यान आकर्षण गराउन चाहन्छु । पुनह: रह्यो राजधानिको वारेमा वस्तम्मा त्यो राजधानी सही ठाउमा हैन । त्यो राजधानीमा विचार गरियोस त्यो कुनै जनताको कुनै प्रदेशको हक हितमा त्यो छैन । म धेरै टिका टिप्णिगर्न चाहन्न अर्को वैठकमा यसमा टिका टिप्णि गरौला किन समय मेरो छैन । त्यसकारण यो राजधानीको वारेमा सरकारले विचार गरियोस र तेस्रो हिउदे अधिवेसनको सफलताको कामना गर्दै विदा हुन्छु धन्यावाद, नमस्कार ।

मा० तारा लामा तामाङ्ग:–माननीय सभामुख महोदय,यो सुदूरपश्चिम प्रदेश सभाको तेस्रो वैठकको पहिलो वैठक आज सुभ आरम्भ भाको छ । यसकोलागि म नेपाल कमनिष्ट पाटी ने.क.पा.संसदिय दलको तर्फवाट सवैलाइ वधाइदिन चाहन्छु । र यो सदनले हिउदे अधिवेसन भाको कारणले खासगरि विधेक अधिवेसनको रुपमा यो प्रदेशको जनताका लागी राम्रो कानुन हरु वनाउन हामी सफल हुने विस्वासका साथ सुभकामना दिन चाहन्छु । आज दोस्रो वैठक पछि यो अधिवेसन भैराखेको हुनाले समग्र सुदूर पश्चिम वासि हरुले यो प्रदेसको सभा को गतिविधिलाइ नियालेर हेरि राखेको छ । याहाँ व्यक्त गरेका विचारहरु याहाँ वोलेका कुराहरु ले प्रत्यक्ष रुपले याहाँ को जनता लाइ प्रतक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपले प्रभाव पर्ने भाको हुनाले यो सदनको गरिमामयको लागि हामीले त्यो भुमिका खेल्न सक्नेगरि हामी सवै सानसद हरु सफल होस । सवै सानसद हरु के सत्ता पक्ष के प्रतिपक्ष के विपक्ष सवैले यो प्रदेसका लागि कामगर्ने भाकाले यो प्रदेसको सम्वृद्ध प्रदेश वनाउन यो प्रदेशको सवै तह तप्काको सवैसमुदायले यो प्रदेशको वासी हुन गौरव हुने गरि हामीले काम गर्नसकोस र पुर्व वक्ता माननीय ज्यु हरुले धेरै राम्रो गहन विचार राख्नु भाकोछ सवै माननीय ज्यु हरुको भनाइ यो प्रदेश सभा राम्रो चलोस सरकार राम्रो चलोस सरकार ले जनताको पक्षमा गरिरहेको कामलाइ अझ राम्रो होस कहि केहि कमि कम्जोरि भाको छ भने त्यसलाइ सुधारेर अगाढी वडोस भन्ने समग्रतामा त्यहि सुभकामना भाको जस्तो मैले अनुभुति गरेकोछु र हामी त्यसतर्फ उनमुख हुनै पर्छ । कहिलेकाहि हामिले वोल्दा वोल्नकैनाममा वोलिहाल्नु पर्ने अर्थाद वोल्नकै नाममा यो प्रदेशको समग्र विकासकालागी वोलने कुराहोस या यो प्रदेशसभा सरकार सञ्चालनको कुरा हरु जनताले पाउने सवालमा वोल्ने सवालमा वोलि रहदा कहिलेकाहि हामी अलिछिटै भैदिए हुनेथियो भन्ने सोभाव राख्नु सोभाविक हो । अहिले धेरै कुराहरु छन । यो प्रदेश सरकारले गरिराखेको केहि राम्रा कामहरुछन प्रदेश सभाले गरेका केहि राम्रा कामहरुछन । ७ वटा प्रदेश मद्धे हाम्रो प्रदेहश को राजधानि र हाम्रो प्रदेशको नाम राख्न म तेस्रो प्रदेशको रुपमा हामिलाइ

उभ्याइ राख्दा हामी यो चाहि विर्सिराखेकाछौ । हेर्नुहोस हामी आफैले ७ नम्वर भन्न रुचाउछौ हामिले गरेको त्यो कुरालाइ हामी किनहामीले एउटा विधी सम्मत तरिकाले जुन प्रदेश सभाले प्रदेशको नाम र राजधानी टुङ्गायो यो टुङ्गाइ सकेपछी जनताले म्यान्डेट दिएकै प्रतिनिधिले गरेको हुनाले यसमा जनताले म्यान्डेट दिएको माननीय ज्यु हरुले उठाउने कुरा पनि ठिकैहो तर यस्लाइ आर्को निर्णय गर्ने विधी पनि यै प्रदेश सभाको संविधानमा व्यवस्था भाको हुनाले त्यो तर्फ पनि उनमुखहुन आग्र गर्दछु । सरकारले गरेका हरेक कार्यकलाप हरु अहिले जनता वरेन्टेटहोस भनिरहदाखेरी कहिलेकाही कामगर्दा कहिलेकाही अलि नियतवस नभएपनि अन्जानवस केहि कमि कम्जोरि हुन सक्छ । त्यल्लाइ हामिले समग्रतामा यस्तो गर्यो उस्तो गर्यो भन्दापनि याहानिर यस्तो भाको छ । भन्ने हिसाफले सुझाव दियोभने सुझाव कर्ताको पनि अलि राम्रो हुन्छ । अहिले सरकारले चलाइ राखेका कुरा किन नहोस । हामी हाम्रौ मित्रराष्ट्र भारतकोमात्र पनि उदाहर्ण हेर्नेहो भने भारतको दक्षिण भारत तिर संघियतामा गाको आम निर्वाचन २ वटा वहिसकार गरेको थियो हामिलेत छिटो संघियता अंगिकार गरेका छौ अंगिकार गरेर हामिले छिटो हामिले छिटो भन्दाछिटो यसलाइ आफ्नो काम गरिराका छौ । हामि के सोचछौ भने हिजो वरेन्टेड हिजो गाइडेड भाकोहुनाले यस्तो गरिदिए हुन्थ्यो उस्तोगर्दा हुन्थ्यो । भन्ने हाम्रो वानि वेहोरा अलि भाको कारणले हामीलाइ लाग्न सक्छ । हाम्रो प्रदेश सभाले गर्ने कामहरु अव हामी आफैले गर्नुपर्ने प्रदेश सरकारले आफ्नो संरचना आफैले गर्नुपर्थ्यो नेपालको संविधानको कानुन भित्ररहेर संविधन वमोजिम त्योकाम गरिरहदा खेरि हामीफेरी स्वायत्त भएतापनि हामीसंग हामिआफ्नो गर्नेकाम गर्न पाउछौ । तर संघिय सरकार संघीय सरकार संगपनी हाम्रो टच र स्थानीय तहको सरकारसंगपनी भाको हुनाले यो सवै तालमेल मिलाएर नियमकानुन हरु वनाउन अलि ढिलाइ भएको कारणले हामीले छिटो रिजल्ट खोज्नु अलि हतार हुन्छकी ? हो जनताले चाहेको छ । हामिले हिजो पाठसिकाएनौ हामिले जनतालाइ हिजो गणतन्त्र प्राप्त भएपछी हाम्रा नेता हरु हामी सवैले जनतालाइ भन्यौ संविधान आएपछी सवैकुरा हुन्छ । संविधान आयो संविधान आएपछी निर्वाचन भएपछी सवैकुरा हुन्छ । चै भन्यो । तर यो भित्रको व्यवस्थापन यस्तो गर्नुपर्छ उस्तोगर्नु पर्छ अथवा क्रमचारी समायोजन देखी लिएर राज्य पुनर संरचना गरिरहदा खेरिपो संरचनाहरु यस्तोहुन्छ । भन्नेकुरा हामिले त्योवेला गरिसक्नुपर्ने काम त्योवेला नगरेको कारणले अहिले त्यसको कारणले केहि ढिलाइ भैराखेकको छ । सरकार जहिलेपनि जनताको ज्युधनको सुरक्षागर्न तत्पर देखिन्छ । सान्ति सुरक्षा अमन चयन होस भन्ने सरकारको चाहना छ र गरिराखेको पनि छ । यदम कदाचित कहि कतै घटनाहरु हुदा केहि घटनाहरुले केहि घटनाहरु ठ्याक्कै भनेको टाइममा नहुदा सरकारलेनै नगरेको जस्तो गरि केहिकुराहरु आइराखेकोछ । त्यो त्यस्तो हैन याहाँउठेको निर्मलाको जुनतरिकाले पासविक तरिकाले हत्या भाको छ । जुन घटनाघटाएर हत्या भाको छ । त्यो घटनामा सरकारले भनिसकेको छ । रास्ट्र प्रमुखले भनिसकेको छ । हाम्रो प्रदेशको मुख्यमन्त्रीले यसमा चासो लिनुभाको छ र जस्तो सुकै भएपनि कार्वाहिको दायरामा ल्याउने भनेर अहिले कुनैपनि घटनामा यतिको राज्यको संयन्त्रको परिचालित गरिएकोछ । तर केहि कमि कमजोरी भाको छ । यो कमि कमजोरिको वावजुदपनि यसलाइ हत्यारा पत्ता लगाउनमा सरकार तल्लिन छ । यसैलाइ मात्रै केहि नगरेको जस्तो गरेर धेरै वोलि रहदा अहिले त्यति राम्रो हुदैन कि अर्कोकुरा हामी कस्तो सामाज निर्माण गर्नेहो ? यसतर्फ उनमुख हुनैपर्छ अहिले विभिन्न सामाजिक मिडिया हरु छन सामाजिक संजाल हरुछन यसले पनि यो भखरै स्थापित भएको प्रदेश सरकार संघियतालाइ जोगाउनमा आफ्नो भुमिका खेलिरहदा कहि केहि कमि कमजोरि भाको छकी हामिले भर्खरै स्थापना भाको संघियता व्यवस्थालाइ

प्रदेश सरकारलाइ पहिलेनै यसको सव ट्रयाक हरु तयार भएर काम नगरिदिएको भए यो गरेन भनेर तुलना गर्न मिल्थ्यो आफैले काम गर्नुपर्ने भा हुनाले र संघियता व्यवस्ता विरोधि हरुको चलखेल नेपाललाइ अस्थिरतानै देख्न चाहने नेपाल भित्रको तत्व र वाहिरी तत्व हरुलेपनि यसमा खेलिराखेको हुन सक्छ कहि जाने नजाने हामी सामाजिक मिडियाहरुपनि त्यसलाइ मलजल हुने कामत गरिराखेको त छैन हामी सप्पै मिलेर मात्र यो संघियतालाइ राम्रो वनाउन वसक्छौ । सप्पै मिलेर मात्र सरकार एकलैले पनि सक्दैन प्रदेश सभा एक्लैलेपनि सक्दैन कुनै एउटा नागरिक समाजले पनि.सकिदैन सव्वै मिलेभने यसमा राम्रो हुन्छ । त्यसतर्फ हामी किनएकमुख नहुने कमिकमजोरी भाको छभने यसरि कमिकमजोरी भाको छ । यस्तो गरौ भन्ने सुझाव सहित दिने पक्षमाहामी किननदिने काहानिर कमजोरि भेटिन्छ केहि कमजोरि मात्रै खोतल्दै हिडनेकि कमजोरि भाको छ भने यहाँनिर कमजोरि भाको छ भनेर हामी सुधारेर अगाढी वडौँ कमजोरि खोताल्दै जानेहो भने जसले खोजेको हो उसकोपनि खोज्नेहो भनेत के के भेट्टिएला तर हामी कसले केकाम गर्नेहो इमानदारिका साथ हामिले सव्वैले आफ्नो क्षेत्रमा काम गर्नेहो भने यसले राम्रो काम पनि हुन सक्छ । चाहे त्यो यो प्रदशको समग्र विकासकालागि गर्ने समस्त काम किननहोस चाहे महेन्द्र नगर विकास समितिले गरेका अनियमितताहरु किन नहोस त्यसमा सरकार सचेत छ । लागिराखेको छ । मुख्यमन्त्री जी कैनिर्देसनमा हामिले त्याहाका सानसद हरुले कामगरेको छ । केन्द्रसरकारको माथतमा नगर विकास भाको हुनाले त्यहाँ झक्झकाका छौ । हामिले पनि वरु संकल्प प्रस्थाप गरेर यस्ता अनियन्त्रित कार्यकलाप हरुलाइ अलि अरु कार्याकलाप भन्दा वरु यसलाइ चनाखोका साथ सम्वन्धित मन्त्रालय होस या सरकार यसमा चासो दिनुपर्छ । भन्ने कुरा वरु हामिले गर्नुपर्छ । भन्ने तिर लागेकाछौ र अर्कोकुरो यो राजधानिको सन्द्रभमा धरैकुरा आकोछ । अव राजधानी कसरी राम्रो वनाउने छलफल गरौ राजधानी टुङ्गाएको छ । भरखर अव काठमान्डौ जानुछ । हामी वसमा जानुछ । भने अत्तरियावाट जानेकि यतावाट जानेकी अतरियामा गयोभने त्याहा ठोक्किएला त्याहाँ अगाडि वड्यो भने पुलनिरत्याहा आर्को वस आएर ठोकिएला भन्ने यस्ता कुरागर्न लागेमा हामिपुग्दे पुग्दैनौ । तर यसरी राम्रो वनौ हाम्रो राजधानी लाइ वातावरणिय हिसाफले राम्रो पर्नेगरि काम गरौ । कुनैपनि अन्तरराष्ट्रि जगतको सामुन्ने कुनैपनि अन्तर राष्ट्रिय जगतका अगाढी सिर झुक्ने काम यो प्रदेश सभाले गरेको जस्तो मलाइ लाग्दैन । म काठमान्डौ जादा जस्लेपनि स्यावासि दिनुहुन्छ तपाइहरुले राम्रोगर्नुभाकोछ । मेरोकानले राम्रै सुन्यापो होकी । साथिहरुले आर्कोसुन्या होकी । अनि जम्मैले राम्रैगर्यो भनछन ठ्याक्क लगाएर उत्तर तिरका सातै जिल्लाको नाकामा गोदावरिको जुन ऐतिहासिक जुन उछ गोदावरिको नदी को त्यो संगम स्थल तिरको कति राम्रो ठंउमा वनाएकोछ भन्छन । अलिकति माथि वक्लीयो भने माथितिरको चिसोहावा खान मिल्नेगरि राम्रो वना छौ भन्छन र जनसंख्याको द्रिरिस्टिले हेरेर कैलाली कन्चनपुरको सप्पै हेर्दा एक्दम उपयुत्त ठाउमावनाछौ भन्छन । मलाइत त्यस्तै भन्छन । सुझावदिनेले पनि त्यहि भनेर भन्याहो । अहिले होइन अलि अलि यो केहिन केहित प्रतिपच्छि भाको हुने अनुभुति हुनेगरी भाकोहो भने केहिभन्न सकिदैन । र अर्कोकुरो हामिले वोल्दा कुनैपनि अदालतमा विचाराधिन कुरा हरुको अलि अलि राख्नु पर्छ । जस्तो लाग्छ र अलिकति हामिले वोल्दा हामिलेकामहरु गर्दा अधिकार छ । भन्दैमा यो विहानि पखको काम गर्ने ठाउमा अथवा अधिकार छ । भन्दैमा हामिले जाहाँ जुनवेला जे पनि वोल्ने जेपनि मागगर्नु त्यो पनि त्यति उपयुक्त होकि हैन? त्यो वहसको विषयहो अनि त्यो माग गरिरहदा खेरि वोल्ने भाषा हरु केहो अस्ति मुख्य मन्त्रीको कार्यालयमा भाका केहिकुरा सुने हाम्लेपनि हाम्रो पनि ध्यान आकर्सण भाकोछ । कहि केहि कमिकम्जोरि भाको भए त्यस्लाइ तर त्यसलाइ मैले

सुनेको त्यो हाम्रो कमि कम्जोरि हुन सक्छन । तर नियत वस हैनहोला जस्तो लाग्छ त्यसलाइ कमिकम्जोरि गर्ने गराउने गरि लागेको होकि जस्तो लाग्छ मलाइ किनभने ? यो यसलाइ जिस्काइ राख्यो भने अलिकति केहि वोलिहाल्छ । त्योकुरा गर्नुपर्‍यो भनेर पो होकि हैन भने म्मिवार नागरिकले म्मिवारकै व्यवाहार गर्नुपर्छ । सत्यतथ्य केहो त्यो वुझेर वोल्नु पर्छ । लेखनपायो वोल्नपायो भने हामिले पनि केहि वोल्नु भएन हामिले पनि कहि केहि गर्नुभएन अर्को कुरो हामिले आज यो संसदमा आउदा केहि सरकारमा केहि हेरफेर भाकोछ । पाटिले सरकार वनाउछ । त्यो सवैलाइ थाहाँछ । वहुदलिय सिश्टममा अथवा पाटि सिश्टमा पाटिले केहि वनाउछ । पाटिले सरका पनिपल्टाउछन । वनाउछन । अहिले भाका जम्मै सरकार ५ वर्षनि हुन सक्छन । भोलि पाटिले अथवा छलफल गर्‍यो जिम्मेवारि हेरफर पनि गर्नसक्लान म सरकार मेरो सनसदिय दल संग सम्वन्धित भाको हुनाले मेरो संसदिय दलमा कुनैपनि सानसद लाइ कुनैपनि मन्त्रीलाइ कार्वाहि भयो भन्ने जानकारि छैन तर याहाँ को मन्त्री कस्लाइ कार्वाहि भयो भन्नेकुरा आउदैछ । यो पाटिले पठायो पाटिले जिम्मेवारि हेरफेर गरेकोहो । जस्तो लागछ त्यहिहो अव कुन प्रशनहो न वुझिएको हुनाले मैले यति कुरा राखे र यो पहिलो वैठक भाको हुनाले आजै देखिहो म गाको कसरि सरकारको काम १ मिनेट काम पनि यो प्रदेशको जनताकोलागि सदुपयोग हुनेगरि कसरि गुजार्ने हामि माननीय सान्सद हरुको समयपनि खर्चगरेर पनी हामी जान सक्छौ । नगरेर पनि जान सक्छौ । तर उपलव्दी हुनेगरी मैले सुरुमा पनि भनेको हो । वाजुरामा यत्पादन भाको कुनै चिज छ । भने त्यसको आर्थिक राज दुत हामि वनौ त्यसलाइ किन कन्चनपुर नल्याउने किन कैलाली नल्याउने कैलाली कन्चनपुरको छ भने हामीले हाम्रो जनताको अर्थीक रुपले पनि उन्नती गर्ने गरि उत्पादनसंग जोडनेगरि नसम्वृधी गर्नेगरि हामीले राजनितिक मुद्दाहरुत ल्यायौ राजनिति परिवर्तन ल्यायौ तर आर्थिक परिवर्तनकालागि हामी एकजुट भएनौभने वोलेर मात्रैकेहि हुने छैन । यसकोलागी प्रति पक्ष के के विपक्ष के सत्तामपक्ष सव एकजुट भएर आजैदेखि छल्फल गरौ केहिकमि कम्जोरि छ भने छल्फल गरौ डल्लोवजेटको वढिहल्ला भाकोछ । होला अलि अलि त्यो डल्लोवजेट छ । भन्ने सुनाको थियो । अलि अलि कामगरि रहदाखेरि त्यो डल्लोवजेटको क्षेत्र तिर अल्लि वढी घिस्रेर अलिटाढा पुग्दा अलिकम भयो होला । अर्कोचोटि त्यो कमभाको ठाउमा त्यो गरौला यसमात त्यो आपतै छैन । तर यो व्यवस्थालाइनै त्यो सानो डल्लोको कारणले यो व्यवस्थामानै वित्रिस्णहुने गरि कुरा नगरौ हाम्रोकाम सच्याउजन सकिन्छ । हाम्रो व्यवस्था हामिले राम्रो गरौ यतिकुरा राख्दै पुनह म यो प्रदेश सभाको अगामि दिनहरुमा चल्ने वैठकले हाम्रो प्रदेशलाइ संवृद्ध प्रदेश वनाउने तर्फ राम्रो भुमिका निभाउन हामि सकौ यहि भनाइ राख्दै विदा हुन्छु धन्यावाद ।

(बोली सकेपछि)

६. **माननीय सदस्यहरु,**

आजको विषेश समय यही समाप्त हुन्छ ।

७. **माननीय सदस्यहरू,**

आजको बैठकको कार्वाही यही समाप्त हुन्छ ।

अर्को बैठक मिति २०७५ साल माघ महिनाको ११ गते शुक्रबार दिनको १:०० बजे बस्ने भएकोले उक्त समय सम्मको लागि बैठक स्थगित भएको घोषणा गर्दछु ।